

Dnr Af-2018/0040 6669

Datum: 2018-11-13

Avsändarens referens: **Ju2018/04280/L7**

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissyttrande:

Genomförande av student- och forskardirektivet, DS 2018:37

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget då innehållet i stort motsvarar det regelverk som redan finns i Utlänningslagen (2005:716), Utlänningsförordningen (2006:97) och via praxis på området. Positivt är att reglerna i huvudsak nu samlas på ett ställe, ett nytt kapitel i Utlänningslagen, och att bestämmelserna om praktik, volontärverksamhet och Au-pair även regleras i samma kapitel och inte via praxis. Den möjlighet som direktivet ger att tillämpa arbetsmarknadsprövning införs inte i regelverket.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Mikael Sjöberg
generaldirektör

Gunilla Åberg Ekstedt

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av kvalificerad handläggare Holger Hammar. I den slutliga handläggningen av ärendet har direktören för Rättsavdelningen Anna Middelman samt Enhetschef Gunilla Åberg Ekstedt deltagit.

Enheten Juridik
Holger Hammar
Kvalificerad Handläggare
010-486 38 90
holger.hammar@arbetsformedlingen.se

Datum
2018-10-02

Bilaga till remissvar

Sammanfattning av Ds 2018:37, genomförandet av student och forskardirektivet.

Ds 2018:37

Bakgrund

EU-direktivet 2016/801 avser att reglera villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, praktik, volontärarbete och för au pair-arbete.

Bestämmelserna, som i del flesta fall redan finns i svensk lagstiftning men inte samlade, föreslås sammanföras i ett nytt kapitel i Utlänningslagen (SFS 2005:716), 5 b kap, och ska gälla från och med den 1 juli 2019.

Villkor för de olika grupperna

De allmänna förutsättningarna för samtliga berörda grupper är att utlänningen ska ha tillräckliga medel för sitt uppehåll under tillståndstiden och medel för sin återresa. Vid vistelse över ett år ska det finnas en heltäckande sjukförsäkring. Är utlänningen under 18 år ska det finnas ett medgivande av vårdnadshavaren.

Vid **forskning** ska det finnas ett mottagningsavtal med en forskningshuvudman i Sverige. Upphållstillståndet ska gälla i minst ett år (eller kortare om mottagningsavtalet gäller en kortare tid), eller minst två år om det gäller ett unionsprogram eller ett multilateralt program som innehåller rörlighetsåtgärder. Upphållstillståndet ska sökas och beviljas innan forskningen påbörjas. Arbetstillstånd krävs inte.

Datum
2018-10-02

Uppehållstillstånd beviljas ytterligare nio månader efter forskningens avslut för att söka arbete eller undersöka möjligheterna att bedriva näringsverksamhet.

Vid forskning kan även **familjemedlemmar** få uppehållstillstånd.

En utlänning som **fått uppehållstillstånd för forskning i annat EU-land** har möjlighet att få uppehållstillstånd också i Sverige för mer än 180 dagar och får påbörja forskningen innan tillståndet är klart.

Studier inom **högre utbildning** kan få uppehållstillstånd för studier vid läroanstalter som omfattas av högskolelagen. Även här ska tillståndet gälla i minst ett år, eller två år vid ett unionsprogram eller ett multilateralt program som innehåller rörlighetsåtgärder. Arbetstillstånd krävs inte.

Uppehållstillstånd beviljas ytterligare nio månader efter forskningens avslut för att söka arbete eller undersöka möjligheterna att bedriva näringsverksamhet.

En utlänning som **fått uppehållstillstånd för högre utbildning i annat EU-land** har möjlighet att få uppehållstillstånd också i Sverige för mer än 360 dagar, och får påbörja forskningen innan tillståndet är klart.

En utlänning kan få uppehållstillstånd för **praktik** om det finns

- avtal om praktik och utlänningen har fått en examen från högre utbildning (inom två år efter examen) och praktiken har anknytning till utbildningen (sex månader).
- en praktikplats beviljad genom ett internationellt utbytesprogram eller ett bilateralt avtal (18 månader).

Tillstånden kan inte förlängas och det krävs även ett arbetstillstånd.

En utlänning ska beviljas uppehållstillstånd för **volontärtjänst** inom ramen för Europeisk volontärtjänst. Tillståndet ska gälla ett år eller kortare. Kan inte förlängas.

En utlänning mellan 18 och 30 år beviljas uppehållstillstånd för **au pair-arbete** om det finns ett avtal med en värdfamilj där svenskstudier, barnpassning/hushållsarbete blandas. Kost och logi ska ingå samt en olycksfallsförsäkring. Tillståndet ska gälla ett år eller kortare.

Gällande rätt

De bestämmelser som finns i direktivet finns i direktivet återfinns i stort sett genomfört i svensk lagstiftning, men på olika ställen. Regelverket om forskare finns i Utlänningsförordning (2006:97) och Godkännandelagen

Datum
2018-10-02

(2008:290) och Godkännandeförordningen (2008:353) och regelverket om högre studier finns i Utlänningslag (2005:716). Regelverket om uppehållstillstånd för volontärarbete, praktik och au-pair har intolkats i utlänningslagen.

Reglerna har nu sammanförts i ett nytt kapitel i Utlänningslagen, kap 5 b och gjorts mer preciserade beträffande volontärarbete, praktik och au-pair.

Kommentarer

De nya bestämmelserna, som gör regelverket mer lättöverskådligt. Bestämmelserna gör vidare att landet får tillgång till en bredare bas för kompetensförsörjning av personer med forskningsbakgrund och högre utbildning, dels genom att personerna befinner sig här under själva forskningen och studierna och att de även har möjlighet att arbeta och starta näringsverksamhet även efter avslutad forskning och avslutade studier.

I direktivet ges möjlighet för det mottagande landet att göra en arbetsmarknadsprövning av de grupper som berörs, men i förslaget har beslutats att inte införa denna möjlighet för svensk del.

Holger Hammar

Rättsavdelningen